

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

4 ביוני 2007

303

י"ח בסיון התשס"ז

עמוד

הצעת חוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות) (תיקון מס' 22) (העסקת שוטרים בשכר), התשס"ז-2007 638

הצעת חוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות) (תיקון מס' 22) (העסקת שוטרים בשכר), התשס"ז-2007

החלפת סעיף 102א¹.
בחוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות), התשס"ז-2006'
(להלן – החוק העיקרי), במקום סעיף 102א יבוא:

"העסקת שוטרים 102א. (א) ביקש אדם כי לרגל אירוע או פעולה מטעמו תקצה המשטרה בשכר שוטרים לשם שמירה על הסדר הציבורי ושלום הציבור באירוע או בפעולה כאמור, רשאי קצין משטרה שהוסמך לכך בידי המפקח הכללי (בסעיף זה – קצין המשטרה המוסמך), להקצות שוטרים שיועסקו, בתשלום, באירוע או בפעולה כאמור (בסעיף זה – שוטרים בשכר). אם סבר כי מפאת היקפם, טיבם או מקומם של האירוע או הפעולה קיים חשש לפגיעה בסדר הציבורי או בשלום הציבור, ובלבד שהתקיימו לגבי האירוע או הפעולה הוראות כל דין.

ד ב ר י ה ס ב ר

פסק הדין המרכזי הקובע את התבחינים העיקריים לקביעת סוגי האירועים שבהם ניתן להעסיק שוטרים בשכר, הוא בג"ץ 5009/97, חברת מולטימדיה בע"מ נ' משטרת ישראל, פ"ד (נב) 679 (להלן – בג"ץ מולטימדיה). ככלל, נקבע כי ככל שהאירוע הוא "פרטי" יותר במהותו (מבחינת זהות המארגנים, קהל היעד, מטרת האירוע, וכן על פי אמות מידה נוספות שפורטו בפסק הדין) – אזי יש יותר מקום להכיר בו כאירוע המצדיק העסקת שוטרים בשכר, בניגוד לאירוע שהוא אירוע "ציבורי" יותר באופיו, אשר מצדיק הצבת שוטרים בתפקיד, כחלק מתפקידי המשטרה.

במסגרת התיקון המוצע, מוגדרים סוגי האירועים המאפשרים הצבת שוטרים בשכר במהלכם, בהתאם לעקרונות האמורים, וכן מוסדר נושא הקצאת שוטרים בשכר בסיוע לגורם המפעיל סמכות על פי דין. עוד מוסדר מנגנון הקצאת שוטרים בשכר, ומינויה של ועדת ערר שתדון בהחלטות לפי סעיף זה.

לסעיף קטן (א)

בסעיף זה מוצגות הנסיבות שבהן עשוי אדם לבקש הקצאת שוטרים בשכר: מדובר באירוע או בפעולה מטעמו של המבקש, אשר מפאת היקפם, טיבם, או מקומם עשוי להתעורר במהלכם הצורך בהפעלת שוטרים לשם שמירה על הסדר ושלום הציבור. לפי המוצע, תאושר הקצאת שוטרים למטרה זו אם סבר קצין משטרה שהוסמך בידי המפקח הכללי (להלן – קצין המשטרה המוסמך) כי התקיימו הנסיבות שפורטו להלן אשר מצדיקות הקצאת שוטרים בשכר.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי בקשה לקיומם של אירוע או פעולה המחייבים קבלת רישיון, היתר או אישור מאת המשטרה יראו אותה כבקשה להקצאת שוטרים בשכר לפי סעיף קטן (א) המוצע. מדובר במגוון של אירועים, שהבולטים שבהם הם אירועי תרבות, בידור וספורט רחבי היקף, המחייבים הסתייעות בשוטרים לשם הבטחת שמירה על הסדר והביטחון

סעיף 102א לחוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות) (להלן – החוק), כנוסחו היום, מסדיר העסקת שוטרים בשכר בסוגי משימות מסוימים. סעיף קטן (א) של הסעיף האמור מסדיר העסקת שוטרים בשכר לצורך שמירת הסדר הציבורי ושלום הציבור באירוע או בפעולה שיוזם אדם או גוף פרטי (לרוב מדובר באירועי תרבות, בידור וספורט). סעיף קטן (ב) של הסעיף האמור מסדיר את מנגנון ביצוע התשלומים בעבור העסקת השוטרים לפי סעיף זה, וסעיף קטן (ג) שבו מסדיר את נושא העסקת שוטרים בשכר בפעולות סיוע לרשות ציבורית המפעילה את סמכותה על פי דין, בנסיבות שבהן ביקשה הרשות סיוע מהמשטרה לשם ביצוע פעולות אלה.

סעיף קטן (ג) האמור, המהווה הסדרה חוקית של נוהלי העבודה המקובלים בין המשטרה ובין רשויות שונות בנושא זה, נחקק, בזמנו, כהוראת שעה למשך שמונה עשר חודשים, במטרה לאפשר בתקופה זו ליוזם תיקון חקיקה אשר יסדיר את הנושא (המוסדר כיום בעיקר בנוהלי המשטרה), בצורה מפורטת יותר. הוראת השעה עומדת לפקוע ביום 30.6.2007.

הצעת חוק זו נועדה לפרט בחוק את אמות המידה והתבחינים המרכזיים להעסקת שוטרים בשכר למטרות השונות המנויות בחוק, בהתאם לניסיון המצטבר בנושא, ובהתאם לאמות המידה שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון בהקשר זה, וכן לקבוע את רשימת הגופים והרשויות הציבוריות הרשאים להסתייע בשוטרים בשכר לצורך ביצוע סמכויותיהם על פי דין. המדובר במגוון משימות ותפקידים אשר אינם חלק מתפקידי ה"ליבה" של המשטרה, ואשר המשטרה, במסגרת שגרת עבודתה ועומם המטלות המוטלות עליה, אינה יכולה להקצות להם שוטרים במסגרת מילוי תפקידם השוטף. הקצאת שוטרים בשכר למטרות אלה, נועדה לאפשר קיומם של האירועים, תוך הבטחת השמירה על הסדר ושלום הציבור במהלכם, מצד אחד, וזאת בלי לפגוע בתפקודה התקין ובמימוניהם השוטפות של המשטרה, מצד שני.

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 151 ועמ' 156.

(ב) הוגשה לפי הוראות כל דין בקשה לקיום אירוע או לביצוע פעולה החייבים בקבלת רישיון, היתר או אישור מאת המשטרה, או נמסרה הודעה מוקדמת על הכוונה לקיים אירוע או לבצע פעולה החייבים לפי הוראות כל דין במתן הודעה כאמור, יראו את הבקשה או ההודעה, לפי הענין, כבקשה כאמור בסעיף קטן (א) להקצאת שוטרים בשכר, אם סבר קצין המשטרה המוסמך כי מפאת היקפם, טיבם או מקומם של האירוע או הפעולה קיים חשש לפגיעה בסדר הציבורי או בשלום הציבור.

(ג) ביקשו אדם או גוף המנויים בתוספת השניה כי המשטרה תקצה שוטרים לשם סיוע בהפעלת סמכותם על פי דין, רשאי קצין המשטרה המוסמך להקצות שוטרים בשכר למטרה זו.

(ד) החליט קצין המשטרה המוסמך כי נדרשת הקצאת שוטרים בשכר בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), יורה בדבר מספר השוטרים בשכר שיוקצו בהתאם לאמות המידה שייקבעו בנוהלי משטרת ישראל.

(ה) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), לא יוקצו שוטרים בשכר בכל אחד מאלה:

(1) אירוע ממלכתי בעל חשיבות לאומית, כפי שייקבע בנוהלי משטרת ישראל;

(2) הפגנה, וכן אסיפה או תהלוכה כהגדרתן בסעיף 83 לפקודה, בענינים בעלי אופי מדיני או ציבורי;

(3) משימה שלצורך ביצועה לא נדרשת הפעלה של סמכויות שוטר.

(1) (1) התשלומים שיתקבלו בשל העסקת שוטרים בשכר לפי סעיף זה ייוספו לתקציב משטרת ישראל וישמשו לשם תשלום לשוטרים שהועסקו כאמור, לכיסוי הוצאות המשטרה בהעסקת שוטרים בשכר ולרווחת כלל השוטרים ובני משפחותיהם.

ד ב ר י ה ס ב ר

סמכות זו קיימת גם כיום, והמנגנון להפעלתה נעשה בהתאם לנוהלי משטרת ישראל בנושא.

לסעיף קטן (ה)

מוצע לקבוע סוגי אירועים שבמהלכם לא ניתן להעסיק שוטרים בשכר, בהתאם לעקרונות שנקבעו בבג"ץ מוליטמדיה, ולעקרונות המעוגנים כיום בנוהלי המשטרה. ככלל, מדובר באירועים בעלי אופי ציבורי, אשר מפאת מהותם אין מקום להעסיק בהם שוטרים בשכר, אלא, במקרה הצורך, יוצבו במהלכם שוטרים בתפקיד. כמו כן נכללו בסעיף משימות שלצורך ביצוען לא נדרשת הפעלת סמכויות שוטר ומארגן האירוע יכול להשתמש בשירותיהם של סדרנים או מאבטחים, בלי להודקק לשירותיהם של שוטרים בשכר.

לסעיף קטן (ו)

מוצע להשאיר על כנו את ההסדר הקיים היום לפי סעיף 102א לחוק בענין הסדרי התשלומים ולפיו השכר המשולם מאת המבקש מועבר למשטרת ישראל, והיא המשלמת לשוטרים את שכרם.

במהלכם, וכן מדובר באירועים או בפעולות, המחייבים הפעלת סמכויות שוטר במהלכם לשם שמירה על שלום הציבור וביטחונו, כגון הכוונה מיוחדת של המשתמשים בדרך בשל סגירת צירי תנועה או בשל פעולה אחרת בדרך.

לסעיפים קטנים (ג) ו-(ח) ולתוספת השניה

מוצע לעגן את ההסדר הקיים בענין פניה למשטרה לצורך הקצאת שוטרים שסייעו לגופים ולרשויות ציבוריות, החפצים בסיוע משטרתי במסגרת הפעלת סמכויותיהם על פי דין. רשימת הגופים שלהם יוענק הסיוע, על פי הצורך ועל פי רצון המבקש, קבועה בתוספת השניה לחוק, בהתאם להסדרים הנהוגים כיום בין המשטרה ובין גופים אלה. מוצע כי השר לביטחון הפנים יהיה רשאי לשנות את התוספת השניה, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

לסעיף קטן (ד)

מוצע לקבוע כי קצין המשטרה המוסמך, לאחר שנוכח כי נדרשת הקצאת שוטרים בשכר, רשאי לקבוע את היקף השוטרים שיוקצו במסגרת זו, בהתאם לנוהלי המשטרה.

(2) השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע הוראות לענין חלוקת התשלומים לפי פסקה (1).

(1) (ז) המפקח הכללי ימנה ועדת ערר, אשר תדון בעררים על החלטות קצין המשטרה המוסמך לפי סעיף קטן (ד); ועדת הערר תהיה בת ארבעה חברים, והם: קצין משטרה בכיר בדרגה שתיקבע בפקודות משטרת ישראל, והוא יהיה היושב ראש, קצין משטרה בכיר, ושני נציגי ציבור שימונו מתוך רשימת נציגי ציבור שיקבע המפקח הכללי.

(2) סדרי עבודתה של ועדת הערר שמונתה לפי הוראות פסקה (1), ייקבעו בנוהלי משטרת ישראל.

(ח) השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השניה.

תיקון התוספת	2.	בתוספת לחוק העיקרי, במקום הכותרת יבוא "תוספת ראשונה".
הוספת תוספת שניה	3.	אחרי התוספת הראשונה לחוק העיקרי יבוא:

"תוספת שניה"

(סעיף 102א(ג))

- (1) בעל תפקיד כמשמעותו בסעיף 5(ג) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967², או כונס נכסים שמונה לפי סעיף 53(א) לחוק האמור;
- (2) גובה ארנונה כהגדרתו בסעיף 305 לפקודת העיריות³;
- (3) גובה מסים כהגדרתו בפקודת המסים (גביה)⁴;
- (4) הנהלת בתי המשפט;
- (5) חברת החשמל לישראל בע"מ;
- (6) מקורות, חברת מים בע"מ;
- (7) נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ;
- (8) מינהל מקרקעי ישראל;
- (9) משרדי הממשלה;
- (10) רשויות מקומיות;
- (11) רשות המסים בישראל.

ד ב ר י ה ס ב ר

(ב) (1) התשלומים שיתקבלו לפי סעיף קטן (א) ייווספו לתקציב משטרת ישראל וישמשו לשם תשלום לשוטרים שהועסקו באירוע או בפעולה כאמור, לכיסוי הוצאות המשטרה בהעסקת השוטרים ולרווחת כלל השוטרים ובני משפחותיהם.

(2) השר, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, יקבע הוראות לענין חלוקת התשלומים לפי פסקה (1).

(ג) בתקופה של שמונה עשר חודשים החל מיום פרסומו של חוק זה, יהיה רשאי המפקח הכללי להעמיד שוטרים בתשלום גם לרשות רשות ציבורית כדי לסייע בהפעלת סמכותה על פי דין; הוראות סעיפים קטנים (א) ו(ב), יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על העסקת שוטרים בתשלום לפי סעיף קטן זה.

לסעיף קטן (ז)

מוצע לקבוע כי תמונה ועדת ערר שהרכבה מפורט בסעיף המוצע, אשר תדון בעררים על החלטת קצין המשטרה המוסמך בענין היקף הקצאת שוטרים בשכר.

זוה נוסחו של סעיף 102א לחוק, שמוצע בהצעת חוק זו להחליפו:

"העסקת שוטרים לרגל אירוע או פעולה"

102א. (א) ביקש אדם להעסיק שוטרים בשכר לרגל אירוע או פעולה מטעמו, ויש גם לציבור ענין בכך שהסדר ושולם הציבור יישמרו באירוע או בפעולה כאמור, רשאי המפקח הכללי להעמיד לרשותו שוטרים בתשלום כפי שיקבע, ובלבד שהתקיימו לגבי האירוע או הפעולה, הוראות כל דין.

² ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

³ דיני מדינת ישראל מס' 8, התשכ"ד, עמ' 197.

⁴ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, 1399.